

לחיות במלכות אלוהים

מבוא לאמונה הקתולית

שיעור 2: התגלות וסמכות

אלוהים מדבר אלינו היום דרך הכתובים, המסורת והמגיסטריום

1. **היגיון והתגלות**: באמצעות היגיון טבעי יכול האדם להכיר את אלוהים מתוך פעולותיו באופן ודאי, אך תוך קושי רב. בהתגלות אלוהים מדבר, כדי שבני האדם יוכלו להשיב לו, להכיר אותו ולאהוב אותו – הרבה מעבר ליכולתם האנושית. אלוהים מגלה את עצמו בצורה הדרגתית, באמצעות מעשים ובאמצעות מילים.
2. לכל אורך ההיסטוריה של הישועה, אלוהים דיבר לעמו באמצעות שלושה תפקידים: **נביא, כוהן ומלך**. ישוע הוא שלמות ההתגלות, וה'דבר' המושלם של אלוהים; הוא מגלם בתוכו את שלושת התפקידים בצורה מושלמת.
3. לא תהיה התגלות נוספת, אם כי תהיה **גדילה בהבנת** ההתגלות. "**התגלויות פרטיות**" עשויות לעזור לנו לחיות את אמונתנו, אך הן אינן שייכות לפיקדון האמונה. "התגלויות" הטוענות לעליונות על התגלויות מכתבי הקודש – אינן מאלוהים. התגלות דורשת תגובה וציות של אמונה.
4. העברת ההתגלות: ישוע שלח את שליחיו לבשר את הבשורה (**מסורת שליחית**); והשליחים הותירו אחריהם בישופים כיורשיהם, עד לאחרית הימים (**ירושה שליחית**).
5. הבשורה הועברה בשתי דרכים: **בעל-פה ובכתב**. ההעברה החיה של הדוקטרינה, החיים והפולחן (מסורת) היא נבדלת מהכתובים. המסורת הקדושה וכתבי הקודש קשורים מאוד זה בזה, וביחד מהווים פיקדון אחד ויחיד של דבר האלוהים.
6. "**sola scriptura**": האם כתבי הקודש הם המקור היחיד שהינו בעל סמכות בענייני אמונה? לא! כתבי הקודש אינם מלמדים *sola scriptura*, אלא מצביעים על חשיבותה של המסורת: ישוע אישר את סמכותם של הפרושים ואת "כיסא משה"; ישוע עשה דברים רבים נוספים שאינם כתובים בכתבי הקודש. כותבי הברית החדשה מתייחסים למסורת כסמכות לגיטימית.
7. לנוצרים הראשונים לא היו כתבי הקודש משלהם, אלא הם **שמעו** את הבשורה דרך לימוד השליחים. לכנסייה הראשונה לא הייתה הברית החדשה, שנכתבה בשנים 50-90 לספירה. היו מספר גרסאות של הברית החדשה עד לחתימתו הסופית של הקאנון במועצת קרתגו בשנת 397 לספירה.
8. סמכותם של הנוצרים הראשונים הייתה המסורת שבעל-פה של השליחים – **הכנסייה**, שהייתה קיימת עוד לפני הברית החדשה.
9. *sola scriptura*: מסורת בני אדם שאינה נלמדת דרך הברית החדשה. היא אינה מכתבי הקודש, אינה יהודית, אינה נוצרית, אלא המצאה פרוטסטנטית אשר ריססה את הנצרות לאלפי כיתות וסוגים.
10. **כוהן, נביא ומלך** בכנסייה כיום. רוח הקודש היא:
  - א. המשָׁרָה של **כתבי הקודש** (נבואי – אמת), בהעניקה לנו את האי טעייה של הקאנון.
  - ב. המְחִיָּה של **המסורת הקדושה** (כוהני – חיים), בהעניקה לנו את היעילות של התקדישים.
  - ג. המבטיחה את **המגיסטריום** (מלכותי – דרך), בהעניקה לנו את האי טעייה של המגיסטריום בפרשנות של המקרא.
11. **כתבי הקודש**: אלוהים מדבר אל בני האדם במילים אנושיות, כפי שה'דבר' נהיה בשר. הכנסייה מוצאת מזון וכוח בכתבי הקודש – שהם דבר האלוהים.

קכ"ק 37, 50 - 53
2 DV

עבר' א 1 - 2
קכ"ק 65, 4 DV

קכ"ק 66-67, 5 DV

טימ"א ב 2
קכ"ק 75 - 77

קכ"ק 78 - 80
מה"ש ב 42

מתי כג 2 - 3
יוח' כ 30, 25
טימ"א ג 8, יהודה 9

טימ"א ג 15

טימ"ב ג 16
קכ"ק 101 - 104

<p>12. השראה ואי-טעייה : כתבי הקודש כתובים מתוך השראת רוח הקודש, ואלוהים הוא שכתב אותם. אלוהים נתן את השראתו על הכותבים האנושיים של כתבי הקודש, והשתמש גם ביכולותיהם ובכוחותיהם שלהם. "הספרים של כתבי הקודש מלמדים, בצורה איתנה, נאמנה ובלא טעות, את האמת שאלוהים, למען ישועתנו, ביקש שתהיה מועברת בכתבי הקודש".</p>	<p>DV 11 קכ"ק 105 - 108</p>
<p>13. פירוש כתבי הקודש : על מנת להבין את כתבי הקודש, עלינו להבין את כוונתם של כותביהם, ואת זמנם ותרבותם.</p>	<p>פטר"ב א 20 קכ"ק 109 - 110</p>
<p>14. הקאנון של כתבי הקודש : א. 46 ספרי התנ"ך : תורה, נביאים וכתובים, וספרים חיצוניים. ב. 27 ספרי הברית החדשה : הבשורות, מעשי השליחים, אגרות פאולוס, אגרות קתוליות, ספר ההתגלות.</p>	
<p>15. התנ"ך הוא מרכיב חיוני בכתבי הקודש. ספרי התנ"ך נכתבו מתוך השראה אלוהית, והם בעלי ערך קיים, שכן הברית הישנה מעולם לא התבטלה או הוחלפה על ידי הברית החדשה.</p>	<p>קכ"ק 121 - 123</p>
<p>16. הברית החדשה : הבשורות הן לב ליבם של כל כתבי הקודש. הם מסמכים היסטוריים שמעבירים לנו בצורה נאמנה ידיעות באשר לחייו ולתורתו של ישוע.</p>	<p>קכ"ק 125 - 126</p>
<p>17. הטיפולוגיה (סמליות) מראה לנו את האחדות של תוכנית האלוהים בשתי הבריתות. פעולותיו של אלוהים בברית הישנה מתארות מראש את אשר עשה בבוא העת בישוע, אם כי ערכה העצמי של התנ"ך נותר בעינו. הברית החדשה (נמצאת) מוסתרת בתנ"ך, והתנ"ך נחשף בתוך הברית החדשה.</p>	<p>קכ"ק 128 - 130</p>
<p>18. שלושת הקריטריונים לפירוש כתבי הקודש : א. התוכן והאחדות של כל כתבי הקודש ב. קריאת כתבי הקודש במסגרת המסורת של הכנסייה ג. השוואת האמונה : עקביות האמיתות בינן לבין עצמן</p>	<p>קכ"ק 111 - 114</p>
<p>19. ארבע המשמעויות של כתבי הקודש : א. המשמעות המילולית : המשמעות הפשוטה של כתבי הקודש. ב. המשמעות האלגורית : התגשמות אירועים תנ"כיים בישוע. ג. המשמעות המוסרית : הישום של התנ"ך על החיים המשיחיים. ד. המשמעות האנגוגית : ההתגשמות של כתבי הקודש בחיי הנצח.</p>	<p>קכ"ק 116 - 117</p>
<p>20. דבר אלוהים הוא החיזוק והחוסן של הכנסייה, כוח עבור אמונתנו, ומזון לנשמתנו. כל הנוצרים צריכים לקרוא בכתבי הקודש בצורה קבועה. בורות בכתבי הקודש היא בורות בהכרת המשיח.</p>	<p>קכ"ק 131 - 133</p>
<p>21. המסורת הקדושה : לא מנהגים חולפים/ארעיים, אלא הלימוד והסמכות של ישוע והשליחים, שהופקדו בידי הכנסייה. המסורת השליחית אינה מעוותת את תורתו של ישוע כי אם <u>משמרת</u> אותה.</p>	<p>קכ"ק 83</p>
<p>22. כתבי הקודש והמסורת אינם התגלויות נפרדות או מתחרות זו בזו, כי אם שתי דרכים שבאמצעותן הכנסייה מעבירה את הבשורה, בהשלימה את <u>פיקדון האמונה</u>. המסורת הקדושה באה לידי ביטוי בצורה הטובה ביותר בליטורגיה של הכנסייה.</p>	<p>קכ"ק 84 תס"ב ב 15 קור"א יא 2</p>
<p>23. המגיסטריום – האפיפיור בשיתוף עם הבישופים – אחראי לפירוש דבר אלוהים. מודרך ומוגן מפני טעות על ידי רוח הקודש – הוא מלמד מתוך אי טעייה בענייני אמונה ומוסר.</p>	<p>קכ"ק 85 - 86, 880 - 892</p>
<p>24. דוגמות הן הפירוש האותנטי של כתבי הקודש. הן אורות לאורך דרך האמונה, ודורשות ציות מתוך אמונה. כל הדוגמות משתלבות באחדות האורגנית של האמונה.</p>	<p>קכ"ק 88 - 94</p>